



Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 11. marts 2003

Kontor: Politikontoret

Sagsnr.:

Dok.: LHL20379

NOTITS

om den politimæssige indsats i Christiania

1. Politidirektøren i København har i vedlagte notat redegjort for den aktuelle politimæssige situation i relation til Christiania samt skitseret forudsætningerne for og de forventede konsekvenser af to mulige fremtidige indsatser i Christiania.

Som det fremgår, har Københavns politis hidtidige indsats været baseret på en strategi med det formål at normalisere forholdene, således at de kommer så tæt på situationen i det øvrige København som muligt. Målet har bl.a. været gennem politiaktioner at standse den åbenlyse hashhandel, at afdække organiserede narkokriminalitets-strukturer ved systematisk efterforskning samt at vænne Christiania til polititilstedeværelse og på længere sigt skabe grundlag for en normal politipatruljering i området.

2. Situationen i Christiania blev sidste år drøftet mellem Justitsministeriet og Københavns politi med henblik på at styrke politiets indsats. Som det fremgår, er den efterforskningsmæssige indsats i den senere tid intensiveret. Der er endvidere i 2002 – ved udnyttelse af de tilstedeværende politistyrker i anledning af EU-formandskabet – gennemført dobbelt så mange større politiaktioner mod hashhandlen som i de foregående år (15 i 2002 mod 7, 4, 6 og 8 i 1998-2001). En oversigt over aktionerne med oplysninger om anholdelser og beslag er vedlagt som bilag 1 til politidirektørens udtalelse. Endvidere har Københavns politi sidste år taget initiativ til en mere aktiv og direkte dialog mellem politiet og Christiania.

① 3. Ved overvejelserne om den fremtidige politiindsats i Christiania vil en mulighed være at fortsætte den hidtidige indsats.

Denne indsats vil som hidtil kunne indgå i den løbende, samlede prioritering af politiindsatsen i hovedstaden.

Som det fremgår, har politiindsatsen afdækket adskillige kriminelle strukturer og netværk, herunder i relation til rockermiljøet, og der er gennemført mange tunge sager og omfattende beslaglæggelser, ligesom de jævnlige aktioner skønnes at sætte hashhandlerne under et vist økonomisk og psykologisk pres. Det er samtidig politidirektørens vurdering, at Christiania er indforstået med at fortsætte dialogen med politiet.

Heroverfor står, at den erklærede åbenlyse hashhandel efter politidirektørens vurdering er den væsentligste årsag til, at det ikke har været muligt at skabe grundlag for en almindelig, uniformeret politimæssig patruljering og en normalisering af forholdene i området.

Det er samtidig politidirektørens vurdering, at den politimæssige indsats i denne henseende i vidt omfang må betegnes som nytteløs, og at en videreførelse af den hidtidige strategi og indsats ikke vil kunne normalisere forholdene i Christiania eller bringe den åbenlyse hashhandel til ophør. Det må – som følge af Christianias udtrykte ønske om fri hash – samtidig betvivles, at der alene gennem dialog kan gøres forhåbninger om at bringe den åbenlyse hashhandel til ophør.

②
4. Som en anden mulighed for den fremtidige politiindsats har politidirektøren skitseret gennemførelsen af en udvidet politiindsats med det mål, at den åbenlyse hashhandel umiddelbart bringes til ophør, og at forholdene normaliseres i relation til mulighederne for politimæssig patruljering og omfanget af kriminalitet.

Som anført af politidirektøren vil en sådan indsats ikke kunne gennemføres inden for en almindelig prioritering af ressourcerne i Københavns politi.

Det er således politidirektørens vurdering, at en politimæssig indsats af den nævnte karakter ved aktionens opstart vil nødvendiggøre en indsatsstyrke på 1.460 polititjenestemænd. Efter den indledende aktion skønnes herefter over nogle dage at være et gennemsnitligt personalebehov på 494 polititjenestemænd (svarende til 1.482 mand på døgnbasis). Dernæst skønnes personalebehovet at kunne reduceres til 345 polititjenestemænd på døgnbasis. Denne styrke vurderes herefter at måtte opretholdes i op til et halv år og muligt længere.

Som det fremgår, vil personalet til en sådan udvidet indsats for en dels vedkommende bestå af allerede uddannede polititjenestemænd fra Københavns politi, over for hvem der vil skulle iværksættes en målrettet uddannelse rettet mod opgaven. Herudover vil der skulle anvendes personale fra Beredskabssektionen. Som følge af de særlige uddannelses- og personalebehov

under EU-formandskabet vil den nødvendige personaleressource først være til stede i Beredskabssektionen i starten af 2004. Nærmere oplysninger om personalebehovet og uddannelsessituationen er vedlagt som bilag 3 og 4 til politidirektørens udtalelse.

Ved vurderingen af muligheden for anvendelsen af de nødvendige personaleressourcer må også indgå, at man for tiden i politiet er ved at afvikle et meget betydeligt overarbejde og muligt står over for at måtte anvende meget betydelige ressourcer til sikkerhedsopgaver og i forbindelse med demonstrationer ved en eventuel krig i Irak.

Den nærmere tilrettelæggelse af en evt. udvidet politiindsats vil i øvrigt i sagens natur skulle foretages på grundlag af de beslutninger, der måtte blive truffet i relation til området, og afpasses og koordineres med andre myndigheders tiltag i forbindelse hermed. Politidirektøren har i den forbindelse peget på, at det i givet fald samtidig vil være af afgørende betydning, at der tilvejebringes en planløsning og træffes andre foranstaltninger, som forhindrer en tilbagevenden til de tidligere tilstande.

Som anført af politidirektøren vil den umiddelbare gevinst ved en udvidet politiindsats være, at den åbenlyse hashhandel bringes til ophør, og at de nye efterforskningsmiljøer, der må forventes skabt ved at flytte hashhandlen væk fra Christiania, formentlig vil være nemmere for politiet at agere i.

Det må som anført af politidirektøren imidlertid samtidig tages i betragtning, at en indsats af denne karakter rettet mod den åbenlyse hashhandel i Christiania ikke kan antages at ville påvirke den samlede omsætning af hash mv. i København, og at det er Københavns politis vurdering, at hashhandlen vil flytte ud i gademiljøet i København og til hashklubber, hvorved der kan skabes grundlag for markeder, hvor der ikke blot for "kunderne" vil være adgang til hash, men også til hårdere stoffer.

5. Som det fremgår af det anførte, har politidirektøren skitseret to mulige modeller for den fremtidige politiindsats i Christiania.

Den første mulighed er at videreføre den hidtidige indsats. En sådan indsats kan som anført ikke forventes at ville normalisere forholdene i Christiania eller i øvrigt bringe den åbenlyse hashhandel til ophør, jf. nærmere ovenfor under pkt. 2 og 3.

Den anden mulighed er at gennemføre en udvidet politimæssig indsats som nærmere beskrevet ovenfor under pkt. 4. En sådan indsats må forventes at kunne bringe den åbenlyse hashhandel i Christiania til ophør.

Der er imidlertid samtidig betydelige ulemper og uhensigtsmæssigheder forbundet med at gennemføre en sådan indsats. Disse kan i meget kort form sammenfattes således:

- Det vil af ressource- og planlægningsmæssige grunde mv. ikke være muligt at iværksætte indsatsen før omkring årsskiftet 2003-2004. I givet fald må det derfor overvejes, om der bør iværksættes en nærmere "advarsels-fase", f.eks. således at der gives Christiania nogle måneder til selv at gøre op med den åbenlyse hashhandel samtidig med, at det varsles, at problemet ellers vil blive løst af politiet.
- De meget betydelige ressourcer, som vil skulle anvendes i en længere periode, vil ikke kunne anvendes til løsning af andre politimæssige opgaver.
- Der vil kunne være risiko for mere omfattende konfrontationer mellem politiet og christianitterne.
- Der vil ikke ske nogen påvirkning af den samlede omsætning af hash mv. i København, som i stedet må forventes flyttet til gademiljøet og til hashklubber (hvor der ikke – som det i vidt omfang er tilfældet for Christiania – kun er adgang til hash mv., men også til hårdere stoffer).
- Muligheden for ved en indsats af den nævnte karakter at bringe hashhandlen i Christiania til ophør vil samtidig kræve iværksættelse af andre ikke-politimæssige tiltag, som forhindrer en genetablering af de tidligere tilstande.

Disse ulemper må afvejes over for hensynet til at bringe den åbenlyse hashhandel til ophør.

Det er samtidig vigtigt at fremhæve, at afgørelsen om, hvilken politimæssig indsats der ønskes, i meget vidt omfang må afhænge af de mere generelle overvejelser om, hvad der på længere sigt skal ske med Christiania. En storstilet og langvarig politiindsats rettet mod hashsalget i Christiania bør således næppe iværksættes, hvis der inden for en kortere tid efter en sådan aktion på ny skal gennemføres mere omfattende politiindsatser som led i andre foranstaltninger vedrørende Christiania.

6. Det kan overvejes, om der eventuelt – såfremt betænkelighederne ved den udvidede politimæssige indsats skønnes for store – kan findes alternative løsninger.

En sådan løsning må i givet fald overvejes nærmere og drøftes med bl.a. Københavns politi. Mulige elementer ville bl.a. kunne være en massiv skærpelse af straffen for gadehandlerne i

Christiania, en fortsat konsekvent politimæssig indsats med øget fokus på retsforfølgning af gadehandlere mv. samt planlægningsmæssige initiativer fra bl.a. Forsvarsministeriet i relation til f.eks. særligt "belastede" områder i Christiania.

Det må imidlertid samtidig fremhæves, at sådanne eventuelle alternative løsninger ikke ville kunne antages at være egnede til at bringe den åbenlyse hashhandel i Christiania til umiddelbart ophør. Ønskes et sådan løsning, kan der næppe anvises andre fremgangsmåder end gennemførelse af den omtalte udvidede politimæssige indsats i sammenhæng med de planlægningsmæssige tiltag, der er nødvendige for at forhindre en genetablering af de tidligere tilstande.

Hvad driver det sig om?